

Raadsinformatiebrief

Informeren over Netcongestie in Metropool Regio Eindhoven

Voor vragen

Telefoonnummer: 14 040
E-mail: gemeente@veldhoven.nl
Datum B en W: 27 juni 2023
Registratienummer: 23bs00105

Kennisnemen van

de bekendmaking op 26 juni 2023 door netbeheerders TenneT en Enexis over de schaarste op het elektriciteitsnetwerk voor afname en terug levering van elektriciteit in Brabant en Limburg.

Inleiding

Op 9 juni 2022 heeft TenneT aangekondigd dat in Brabant en Limburg een groeiend ruimtegebrek is op het elektriciteitsnet (23.612505). TenneT en Enexis hebben daarop maatregelen genomen om de verstoppingen op het netwerk zo goed mogelijk op te lossen en meer ruimte te maken. Inmiddels is ook die ruimte bijna verbruikt. Daarbij is de wachtlijst met bedrijven of instellingen die een nieuwe of zwaardere elektriciteitsaansluiting willen intussen verdrievoudigd. Er staan in Zuid-Nederland op dit moment meer dan 2.000 bedrijven op deze wachtlijst.

Enexis ziet dat - ondanks haar inspanningen - de wachtlijsten de komende 5 tot 10 jaar niet worden opgelost. De vraag naar elektriciteit is zo hoog dat er uitbreiding nodig is. Er is al een lange wachtrij voor bedrijven en maatschappelijke instellingen die willen verduurzamen, uitbreiden of vestigen. Deze rij groeit naar verwachting alleen maar. Deze situatie is zeer ongewenst, maar helaas ook niet meer te voorkomen.

Kernboodschap

De aangekondigde schaarste en de tijd die nodig is om deze op te lossen, zullen grote impact hebben op de ontwikkeling van de Metropool Regio Eindhoven (MRE). De afgelopen jaren heeft de MRE zich sterk ontwikkeld en de ambities van de regio zijn groot. Met grootschalige netschaarste kunnen we de gewenste maatschappelijke en economische ontwikkeling niet faciliteren. Wat de exacte gevolgen zijn is echter (nog) niet te voorspellen.

Vervolg

Hoe gaan we verder?

De belangrijkste oplossing is en blijft de grootschalige uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk. Vanuit de MRE werken we samen met de netbeheerders en andere overheden aan verschillende sporen om dit te bereiken:

- ◆ TenneT en de Provincie Noord-Brabant werken aan de uitbouw van het hoofdnet (380 kV en 150 kV) van Brabant. Dit bepaalt hoe snel de netwerkproblemen kunnen worden opgelost. Deze projecten vallen echter buiten het werkveld van de MRE.

- ◆ Met de Provincie en netbeheerders werken we aan een provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (PMIEK). Daarin kan de provincie voorrang geven aan projecten die maatschappelijk gezien het meest belangrijk zijn. Het gaat hier voornamelijk om de uitbouw van de koppelpunten tussen TenneT en Enexis die per hoofdspansingsstation meerdere gemeenten voorzien van elektriciteit.
- ◆ Samen met Enexis, Brainport Development en de provincie werken we voor de uitbouw van het midden- en laagspanningsnetwerk aan een Uitvoeringsprogramma Toekomstbestendig Elektriciteitsnetwerk Brainport (UTEB).
- ◆ Binnen onze regio werken we om de lokale netcapaciteit efficiënter en effectiever in te zetten aan verschillende innovatieve projecten, zoals Energielandschap de Kempen (ook onderdeel van UTEB).
- ◆ Dit kan lokaal een oplossing bieden en het draagt zeker bij aan een betere benutting van het elektriciteitsnetwerk. Maar door de omvang van de problematiek is dit geen oplossing voor de totale provinciale en regionale opgave.
- ◆ De Regionale Energie Strategie (RES) MRE geeft Enexis de mogelijkheid om nog intensiever samen te gaan werken en waar mogelijk te helpen om de gezamenlijke regionale opgave te versnellen. Met het doel om de periode netschaarste zo kort mogelijk te maken.

De komende tijd zoeken we met alle betrokken partijen uit hoe we verder kunnen versnellen en wie welke rol hierin kan vervullen.

Geen gevolgen voor aansluitingen voor woningen

De netbeheerder geeft aan dat de transportschaarste geen gevolgen heeft voor aansluitingen kleiner dan 3 x 80 Ampère. Bij deze aansluitingen gaat het onder andere om woningen en kleine bedrijven. Omdat in de prognoses rekening is gehouden met de voorziene ontwikkelingen, kunnen deze vooralsnog worden aangesloten. De woningbouwopgave zelf staat dus niet ter discussie. Wel kunnen voorzieningen in de wijk (grotere winkels, maatschappelijke functies), waarvoor nog geen aansluiting is geregeld, hoogstwaarschijnlijk niet worden aangesloten op het elektriciteitsnetwerk.

Vervolgproces

Het college is momenteel bezig om de lokale impact te inventariseren. Wij verwachten op korte termijn u een beeld te kunnen geven waar dit ons raakt. Daarnaast zetten we ons met MRE in om bij het Rijk voor meer prioriteit voor een oplossing voor onze regio.

Tot slot

Afnameschaarste raakt ons allemaal: nieuwe ontwikkelingen van maatschappelijke functies en bedrijven, verduurzaming van bedrijven, de energietransitie, etc.. De actuele ontwikkelingen vragen inspanning van en prioriteit bij alle partijen om dit probleem gezamenlijk zo veel mogelijk en zo snel mogelijk op te lossen. De breed aanwezige creativiteit en ons grote innovatievermogen, zowel bij het bedrijfsleven als de medeoverheden, gaan ons daarbij helpen.

Communicatie en samenspraak

Vanaf 26 juni benadert Enexis bedrijven die op de wachtlijst staan voor een nieuwe of zwaardere aansluiting.

Samenspraak is niet van toepassing.

Bijlagen

1. Brief Enexis over transportschaarste op hoog- en middenspanningsnet (23.612505).

Postbus 856 | [5201 AW](#) | ['s-Hertogenbosch](#)

Enexis.nl

invullen

Gemeente Veldhoven
t.a.v. Mvr. Mariëlle Giesbertz
PER MAIL

datum dinsdag 20 juni 2023
onderwerp Transportschaarste
ons kenmerk RA20062023

behandeld door Robert Aerts

e-mail Robert.aerts@enexis.nl

**** De inhoud van deze brief betreft marktgevoelige voorkennis en dient als vertrouwelijk behandeld te worden tot 26 juni 2023 ****

Geachte mevrouw Giesbertz, Best Mariëlle

In aansluiting op hetgeen eerder in de Stuurgroep RES MRE is besproken op 7 juni jl. ontvangt u hierbij een update inzake de congestie in het elektriciteitsnet in de provincie Noord-Brabant.

In juni 2022 is door TenneT schaarste op het elektriciteitsnet afgekondigd. In de daaropvolgende periode is door het inzetten van congestiemanagement door TenneT nog ruimte op het net vrijgespeeld. Die extra ruimte is nu bijna vergeven. De wachtlijst met bedrijven die een nieuwe of zwaardere aansluiting willen op het elektriciteitsnet is intussen verdrievoudigd. Dit betekent dat de vrijgekomen ruimte helaas lang niet voldoende is om álle bedrijven te helpen.

We zien op dit moment dat – ondanks alle inspanningen – de wachtlijsten de komende vijf tot tien jaar niet worden opgelost. Met lange wachttijden voor bedrijven die willen verduurzamen, uitbreiden of vestigen als gevolg. Wij ervaren dit ook als een onwenselijke situatie. Dit is helaas wel de nieuwe realiteit.

Een korte toelichting:

We zijn bezig met een enorme verbouwing van het energiesysteem. De industrie wordt elektrisch, er komen meer laadpalen, warmtepompen, zonnepanelen en windturbines. De drukte op het elektriciteitsnet is immens. De verbouwing is nog lang niet klaar, maar op steeds meer plekken lopen we tegen de grenzen van het elektriciteitsnet aan.

Op dit moment heeft Enexis een wachtlijst met bijna 7.000 grootzakelijke klanten waarvan ruim 2.000 klanten die een nieuwe of zwaardere aansluiting willen voor afname van elektriciteit.

Het overgrote deel van deze klanten krijgt dus spijtig genoeg te maken met zeer lange wachttijden. Daar balen we enorm van. We kunnen onze klanten niet helpen en we zien iedere dag opnieuw wat daar de impact van is.

Dit zorgt eveneens voor een grote druk op onze organisatie. De nieuwe realiteit is helaas dat voor grote afnemers van elektriciteit de toegang tot het elektriciteitsnet niet langer vanzelfsprekend is.

Let op: voor particulieren en andere klanten met een kleinere aansluiting (3x80 ampère of kleiner) heeft het gebrek aan transportcapaciteit op het hoogspanningsnet tot op heden nog geen consequenties.

We doen er alles aan om dit te verhelpen en wachttijden korter te maken, en dat blijven we doen. Hierbij hanteren we de verschillende oplossingsrichtingen:

- De belangrijkste oplossing is netuitbreiding. Daar zetten we vol op in: dit jaar breiden we uit met 2.000 MW. We investeren gericht door daar uit te breiden waar de maatschappelijke relevantie het grootst is (PMIEK's). Dit doen we samen met de provincie en overige stakeholders.
- We zetten in op efficiënt netgebruik en roepen klanten op hierbij te helpen. Ons doel voor 2023: tenminste 1.000 MW extra capaciteit vrijmaken.
- We zetten in op alternatieve duurzame bronnen (waterstof, groen gas en de inzet van warmtenetten), zodat we op termijn het elektriciteitsnet kunnen ontlasten.
- Bij deze aanpak en alle relevante ontwikkelingen zijn wij zo transparant mogelijk. Onze klanten en stakeholders verdienen een realistisch perspectief.
 - We informeren structureler over de situatie op ons net door maandelijks een update te publiceren op Enexis.nl
 - We werken aan een geografisch overzicht op onderstationsniveau.
 - Naast de directe afstemming met onze grote klanten komt er een online inloopspreekuur voor klanten die geen aangewezen relatiemanager hebben.

Met de Energietransitie bouwen we ons energiesysteem radicaal om. De ruimte op het elektriciteitsnet is daarbij een beperkende factor. Als maatschappij moeten we wennen aan het idee dat het energiesysteem voortaan op een andere, meer flexibele manier moeten gaan gebruiken. En daar hebben we elkaar hard voor nodig. We zoeken hiervoor de samenwerking met de gemeenten en provincie dan ook graag actief op. Samen gaan wij aan de slag met het energiesysteem van de toekomst.

Gezien de urgentie van dit bericht wil ik u verzoeken om dit bericht te delen met collega bestuurders waaronder de portefeuillehouders economie, ruimtelijke ordening en wonen. Dit bericht wordt vanzelfsprekend ook ambtelijk gedeeld.

Daarnaast worden ook de gedeputeerde van de provincie en de voorzitters van de Stuurgroepen van de RES-en en de bestuurders van de Brabantse gemeenten geïnformeerd.

pagina 3 van 3

datum 20 juni 2023

Mocht u naar aanleiding van deze brief willen doorpraten over de specifieke situatie voor uw gemeente, dan kunt u contact opnemen met Robert Aerts de Strategisch Adviseur Energietransitie bij Enexis Netbeheer.

Met vriendelijke groet,

Robert Aerts
Strategisch Adviseur Energietransitie
Enexis Netbeheer

Aanvullende informatie zakelijke klanten:

[Schaarstekkaart](#)